

سند چشم انداز
جمهوری اسلامی ایران

بخش چهارم

فهرست مطالب

فهرست مطالب ۲

نقش جامعه آرمانی ۳

مراحل طراحی سند چشم انداز ایران ۳

عملکرد برنامه های توسعه ۵

برنامه ششم توسعه و فرایند تدوین آن ۸

حد تفصیل برنامه ششم توسعه ۸

مراحل تدوین برنامه ششم توسعه ۹

اهم اهداف کمی اقتصادی برنامه ششم ۹

ویژگی های متمایز برنامه ششم ۱۰

نظام برنامه ریزی برنامه ششم ۱۰

فرآیند تهیه، تدوین و تصویب برنامه ششم ۱۰

اهم اهداف کمی در برنامه ششم ۱۱

نقش جامعه آرمانی

✓ خصوصیات اساسی جامعه مورد بحث در قانون اساسی، به شرح زیر است:

- استقلال سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی
- آزادی به منزله عامل تحقق استقلال و استعدادهای ملی
- وجود عدالت اجتماعی و نبودن فقر و محرومیت
- تأمین نیازهای انسانی در جریان رشد و تکامل او
- بالندگی تولید و اشتغال کامل مولد
- حفاظت از محیط زیست

مراحل طراحی سند چشم انداز ایران

- ✓ مطالعه محیط ملی، شناسایی خواسته ها و آرزوها، ارزیابی قابلیت ها و ظرفیتها
- ✓ مطالعه نیازها، تعیین محدودیتها و تنگناها و تعیین عوامل استراتژیک محیط داخلی
- ✓ مطالعه تحولات نظام بین الملل و بررسی جایگاه منطقه و ایران در این نظام و ارزیابی رویدادها، روندها، تصورات و اقدامات ممکن آینده جهان، منطقه و ایران و تاثیرگذاری و تاثیرپذیر متقابل آنها و ارزیابی بهترین جایگاه با توجه به فرصتها و تهدیدهای پیش رو
- ✓ ارزیابی ارزشهای استراتژیک، نیات استراتژیک رهبران و منابع و قابلیت های ملی
- ✓ سازماندهی گروههای تخصصی در جامعه برای شناخت روندهای آتی
- ✓ بررسی تطبیقی اسناد سایر کشورها و استفاده از تجربیات آنها
- ✓ سازماندهی گروههای تخصصی در دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام

✓ اخذ نظرات دولت و سازمان مدیریت و برنامه ریزی (سابق)

✓ تشکیل گروههای کارشناسی در حوزههای مختلف

✓ ارایه مطالب به کمیسیون خاص تدوین سند چشم انداز

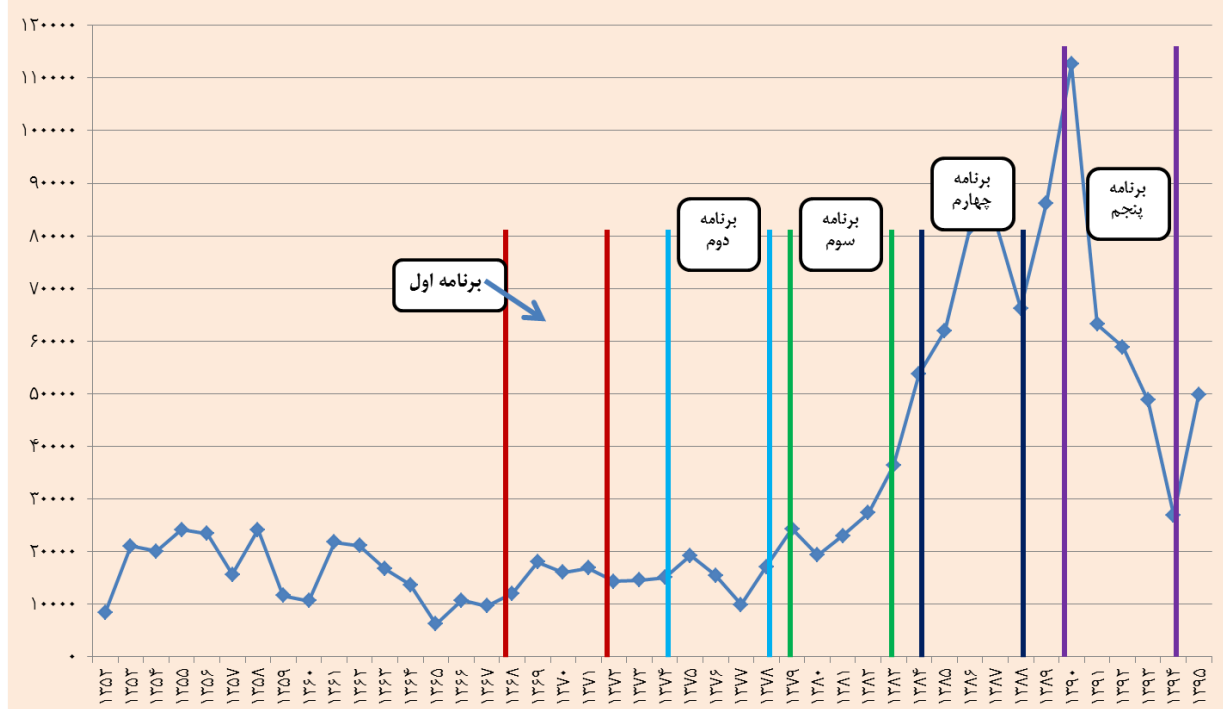

عملکرد برنامه های توسعه

برنامه اول		برنامه دوم		برنامه سوم		برنامه چهارم		برنامه پنجم		شرح
عملکرد	هدف	عملکرد	هدف	عملکرد	هدف	عملکرد	هدف	عملکرد	هدف	
۷.۲	۸.۱	۲.۵	۵.۱	۵.۸	۶	۴.۴	۸	-۰.۲	۸	رشد اقتصادی (درصد)
۷	۱۱.۶	۶.۱	۶.۲	۱۰.۶	۷.۱	۵.۶	۱۲.۲	-۹.۲	۱۱.۲	رشد سرمایه گذاری (درصد)
۳۸۴	۳۹۴	۴۰۴	۲۶۳	۵۸۹	۷۶۵	۸۵	۸۹۷	۲۳۰	۱۱۳۵	اشتغال جدید (هزار نفر)
۱۱.۵	۱۳.۴	۱۲.۶	۱۳.۱	۱۲.۳	۱۲.۶	۱۱.۱	۱۱	۱۱.۴	۱۰.۴	نرخ بیکاری (درصد)
۲۵.۱	۸.۲	۱۲.۵	۲۵.۵	۱۶.۴	۲۸.۹	۲۸	۲۰	۲۸.۱	۲۱.۴	نقدینگی (درصد)
۱۸.۹	۱۴.۴	۱۲.۴	۲۵.۶	۱۵.۹	۱۴.۱	۱۵.۴	۹.۹	۲۲.۵	۱۲.۸	تورم (درصد)
۱۵.۵		۱۵.۸		۲۷		۷۲.۳		۷۶.۶		متوسط سالانه درآمدهای نفتی (میلیارد دلار)
استفاده از ظرفیت های خالی اقتصاد و استفاده از منابع مالی خارجی		ثبات درآمد های نفتی و سررسید بازپرداخت منابع مالی خارجی		اصلاح ساختاری و استفاده از منابع خارجی و تقویت حضور بخش خصوصی در اقتصاد		افزایش چشمگیر درآمدهای نفتی		درآمد نفتی بالا-تحریم های اقتصادی و مالی		توضیحات

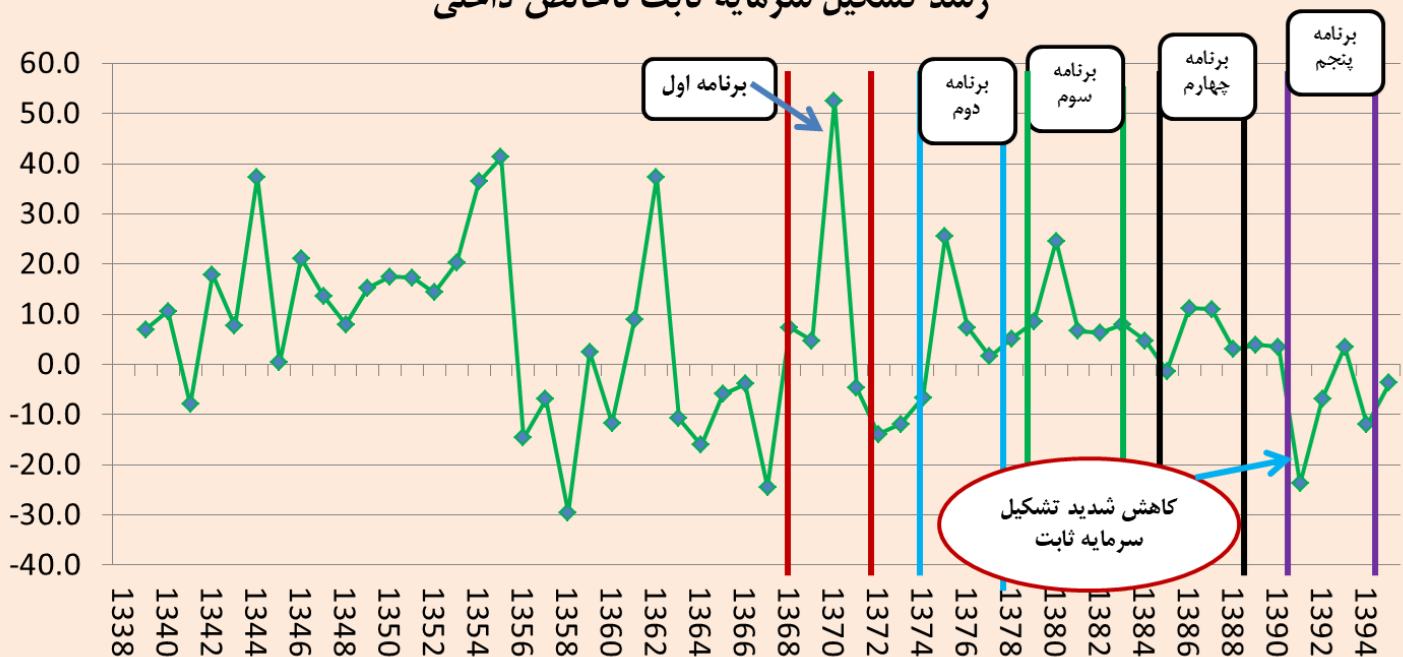
* نمودار های ذیل بر اساس آمار های بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران رسم شده است.

صادرات نفت و گاز (میلیون دلار)

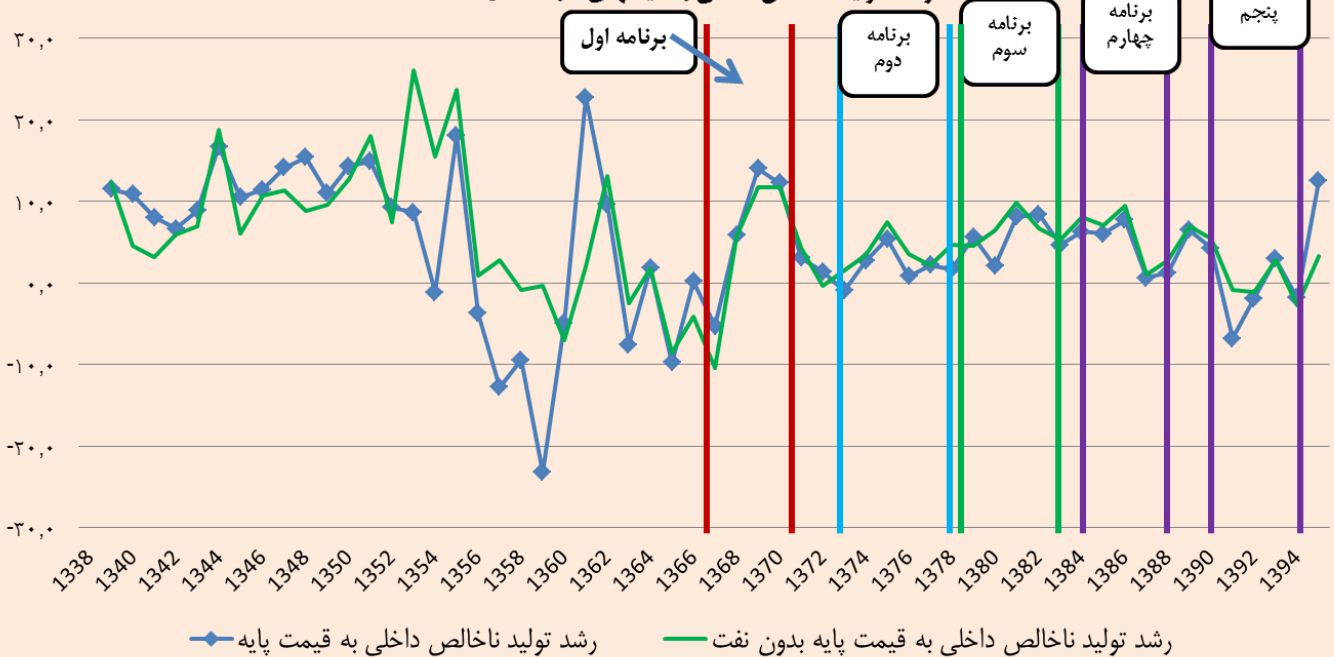

رشد تشکیل سرمایه ثابت ناخالص داخلی

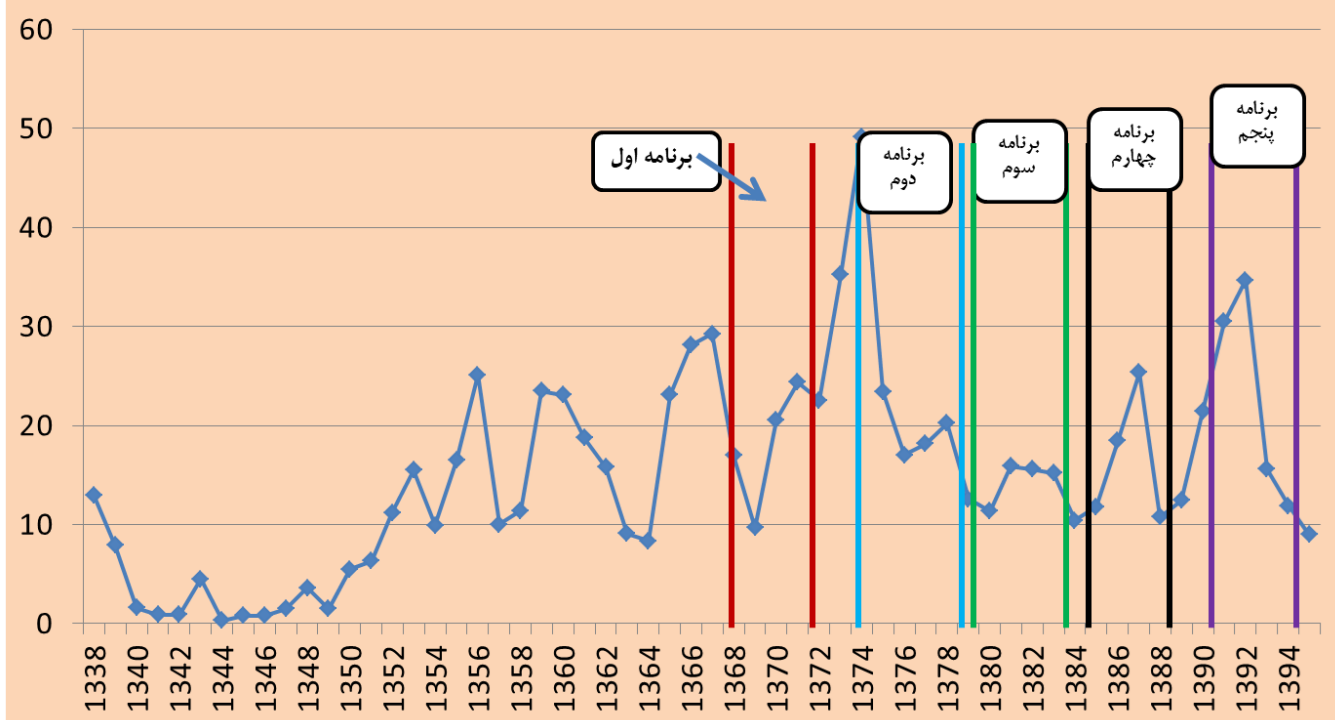

رشد تولید ناخالص داخلی به قیمت های ثابت سال ۱۳۸۳

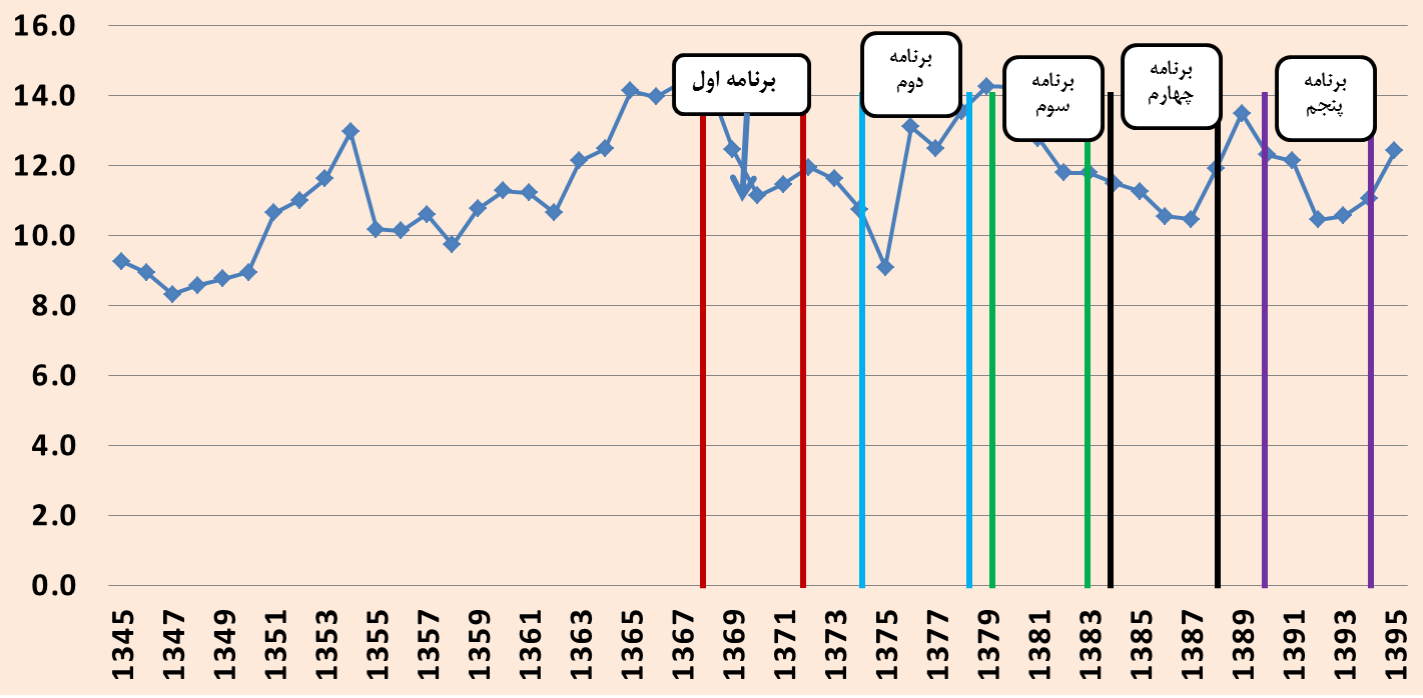

نرخ تورم - شاخص قیمت مصرف کننده

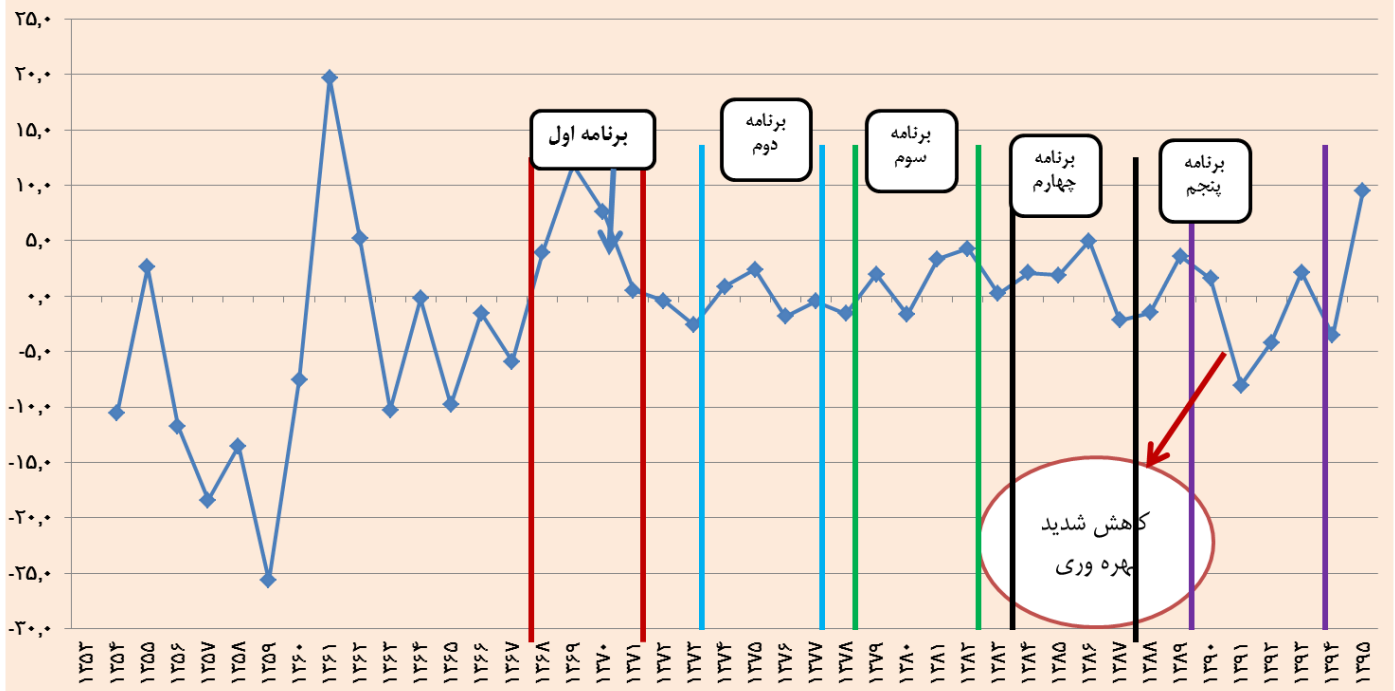

نرخ بیکاری

رشد بهره‌وری کل عوامل تولید

برنامه ششم توسعه و فرایند تدوین آن

✓ برنامه ششم بر اساس رهنمودهای مقام معظم رهبری بر پایه‌ی محورهای سه‌گانه‌ی:

۱. «اقتصاد مقاومتی»

۲. «پیشتازی در عرصه‌ی علم و فناوری»

۳. «تعالی و مقاوم‌سازی فرهنگی»

تدوین شده است.

حد تفصیل برنامه ششم توسعه

✓ رویکرد اصلی برنامه ششم: جامع‌نگر با نگاه ویژه به موضوعات خاص

✓ برای بخش و فرابخش در سطح راهبردی

✓ برای موضوعات خاص تا سطح برنامه عملیاتی

✓ برنامه عملیاتی بخش و فرآبخش پس از تصویب قانون برنامه سند توسعه استان و برنامه عملیاتی آن
همانگ با اسناد راهبردی و برنامه عملیاتی بخش و فرآبخش

مراحل تدوین برنامه ششم توسعه

۱- تدوین گزارش بررسی وضعیت عملکرد گذشته و تبیین وضعیت فعلی

۲- تهیه گزارش پیش بینی آینده، ظرفیت و چالش های پیش رو

۳- تهیه تصویر کلان برنامه

۴- تهیه ضوابط ملی آمایش سرزمین

۵- تهیه سند راهبردی بخش/فرابخش

۶- تهیه برنامه عملیاتی موضوعات خاص

۷- تهیه اسناد توسعه استان

اهم اهداف کمی اقتصادی برنامه ششم

۱- رشد اقتصادی سالانه ۸ درصد

۲- رشد اشتغالزا (اشتغال مورد نیاز دانش آموختگان دانشگاهی) برای تحقق نرخ تک رقمی بیکاری

۳- تحقق هدف تورم تک رقمی

۴- تامین رشد اقتصادی حداقل به میزان یک سوم از محل ارتقای بهره وری کل عوامل تولید

۵- بهبود توزیع درآمد و دستیابی به ضریب جینی ۰,۳۴

ویژگی های متمایز برنامه ششم

- ✓ سومین برنامه از دوره سند چشم انداز
- ✓ اولین برنامه تهیه شده با ابتناء به مبانی نظری و سیاست های اقتصاد مقاومتی
- ✓ بهره مندی از نتایج آسیب شناسی برنامه های گذشته
- ✓ توجه به رویکرد آمایش سرزمین، توسعه منطقه ای و سندهای توسعه استانی
- ✓ جدا سازی احکام دائمی برنامه های توسعه و ارسال آن در قالب لایحه به مجلس شورای اسلامی
- ✓ توجه به موضوعات خاص و تهیه برنامه عملیاتی برای آنها
- ✓ تهیه اسناد راهبردی بخش و فرابخش و اسناد توسعه استانی
- ✓ تهیه برنامه عملیاتی غلطان برای بخش و فرابخش و استانها
- ✓ تهیه برنامه تا سطح اقدام های اساسی برای تحقق اهداف

نظام برنامه ریزی برنامه ششم

نظام برنامه ریزی برنامه ششم، دایر بر مجموعه قوانین و مقررات سازمان ها و تشکیلات و روش هایی است که به منظور تهیه و تدوین و نحوه اجرا و نظارت و ارزیابی برنامه های توسعه کشور طراحی می شود.

فرآیند تهیه، تدوین و تصویب برنامه ششم

- ۱- ابلاغ سیاست های کلی برنامه
- ۲- فرآیندها و ساختار تهیه برنامه
- ۳- تهیه اسناد و پیش نویس احکام برنامه
- ۴- دریافت نظرات صاحب نظران

۵- تصویب لایحه

۶- تصویب قانون برنامه

اهم اهداف کمی در برنامه ششم

- ✓ نرخ رشد متوسط سالانه اقتصادی در برنامه ششم توسعه ۸ درصد است.
- ✓ متوسط رشد تشکیل سرمایه ثابت ناخالص ۲۱,۴ درصد
- ✓ متوسط نرخ بیکاری ۱۰,۲ درصد
- ✓ متوسط رشد درآمدهای مالیاتی ۲۵,۵ درصد
- ✓ کاهش نرخ تورم به ۷,۹ درصد در پایان برنامه
- ✓ افزایش سهم بازار سرمایه در تامین مالی شرکتهای بزرگ مقیاس و تامین مالی بلند مدت
- ✓ متوسط رشد بهره وری عوامل تولید ۲,۸ درصد